

**NOTĂ INFORMATIVĂ**  
**la proiectul de hotărâre a Comisiei Electorale Centrale**  
**„Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la statutul și activitatea persoanelor de**  
**încredere ale concurentului electoral”**

<b>1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului</b>
Comisia Electorală Centrală - în calitate de organ specializat în domeniul electoral și în temeiul 25 lit. c) și art. 71 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 426-427, art. 770).
<b>2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite</b>
Prin Decretul nr. 744-IX din 21 decembrie 2022 (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 426-427 la data de 23 decembrie 2022), Președintele Republicii Moldova a promulgat Legea nr. 325/2022 pentru adoptarea Codului electoral. Potrivit art. 244 alin. (1), noul Cod electoral a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2023. Astfel, elaborarea, și aprobarea unui nou regulament care să reglementeze activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali sau ai participanților la referendum se bazează în special pe necesitatea aducerii în concordanță a dispozițiilor regulamentare cu noile prevederi legale. Potrivit art. 244 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022, Comisia Electorală Centrală, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentului cod, va adopta actele normative necesare pentru organizarea și desfășurarea alegerilor. În aceste condiții, organul electoral are obligația să adopte și să revizuiască toate regulamentele și instrucțiunile sale. În vederea respectării termenului legal impus de legiuitor, a fost emisă Dispoziția președintelui CEC nr. 79-a din 29 decembrie 2022, prin care a fost aprobat Planul de acțiuni privind elaborarea și ajustarea cadrului normativ de reglementare a activității Comisiei Electorale Centrale și procedurilor electorale. Comisia Electorală Centrală, în calitate de organ specializat în domeniul electoral, asigură buna organizare și desfășurare a alegerilor și a tuturor proceselor aferente, în conformitate cu atribuțiile prevăzute de Codul electoral.
<b>3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu cea a Uniunii Europene</b>
Nu este necesitate.
<b>4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi</b>
Proiectul de hotărâre cuprinde două puncte: 1. Primul punct se referă la aprobarea Regulamentului cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurentului electoral, conform anexei. Regulamentul cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurentului electoral este grupat în 6 capitole și 3 anexe, după cum urmează: 1. Capitolul 1 „ <i>Dispoziții generale</i> ” – conține în special norme cu privire la subiecții cu dreptul de a desemna persoane de încredere în alegeri. Potrivit art. 71 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, concurenții electorali pot avea persoane de încredere în fiecare circumscripție electorală. Totuși, atragem atenția că, în condițiile art. 1 din același cod, calitatea de concurent electoral este recunoscută inclusiv candidatului de pe listă. Respectiv, prin

proiectul de regulament se concretizează că doar partidele politice/blocurile electorale înregistrate în calitate de concurenți electorali, candidații independenți și participanții la referendum pot desemna persoane de încredere.

Capitolul stabilește principiul „asimilării în drepturi ale participanților la referendum cu cele ale concurenților electorali”, ori art. 71 din Codul electoral nr. 325/2022 operează doar cu noțiunea de „concurrent electoral”. Respectiv, la pct. 5 se stabilește expres că „prevederile prezentului regulament se aplică în mod corespunzător tuturor subiecților indicați în pct. 3”, adică inclusiv „participanților la referendum”.

2. Capitolul II „*Statutul persoanei de încredere a concurentului electoral*” – conține norme cu privire la condițiile pe care trebuie să le întrunească o persoană pentru a fi desemnată în calitate de persoană de încredere a concurentului electoral/participantului la referendum. În acest capitol sunt specificate expres și situațiile de incompatibilitate în care se poate afla persoana de încredere.

3. Capitolul III „*Confirmarea persoanelor de încredere a concurentului electoral*” – stabilește criteriul de bază privind stabilirea de către organul electoral a numărului persoanelor de încredere într-o circumscripție electorală, procedura de prezentare a actelor necesare pentru confirmarea în calitate de persoană de încredere a concurentului electoral/participantului la referendum, procedura de examinare și respectiv de adoptare de către organul electoral a hotărârii de confirmare. Prin proiectul de regulament se propune o nouă anexă (care nu se regăsește în regulamentul în vigoare) cu declarația pe proprie răspundere privind lipsa incompatibilităților stabilite pentru statutul de persoană de încredere. Reținem că semnarea unei declarații va disciplina subiecții cu dreptul de a desemna reprezentanți în organele electorale și totodată va facilita procedura de examinare a setului de documente.

4. Capitolul IV „*Drepturile, obligațiile și restricțiile persoanelor de încredere a concurentului electoral*” – detaliază norma stabilită la art. 71 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022 care prevede că „drepturile și obligațiile persoanelor de încredere” se stabilesc prin regulament.

5. Capitolul V „*Remunerarea activității desfășurate de persoana de încredere*” – conține prevederi noi pentru legislația electorală, care nu sunt în regulamentul în vigoare și au drept scop stabilirea unei proceduri de remunerare a activității persoanei de încredere.

6. Capitolul VI „*Încetarea calității de reprezentant în cadrul organelor electorale. Răspunderea juridică*” – stabilește norme privind situațiile și momentul încetării a calității de persoană de încredere, precum și răspunderea juridică pe care o poartă acesta în caz de încălcare a legislației electorale.

Proiectul de regulament conține și 3 anexe:

a) Anexa nr. 1 reprezintă formularul „Cererea privind confirmarea persoanelor de încredere concurentului electoral/participantului la referendum”.

b) Anexa nr. 2 reprezintă modelul „Declarației pe propria răspundere despre lipsa incompatibilităților prevăzute la pct. 7”;

c) Anexa nr. 3 reprezintă modelul legitimației eliberate persoanelor de încredere după confirmare de către organul electoral.

2. Cel de-al doilea punct se referă la publicarea hotărârii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale așa cum prevede art. 32 alin. (5) din Codul electoral nr. 325/2022.

De asemenea, potrivit art. 32 alin. (3) din același cod, hotărârile Comisiei Electorale Centrale cu caracter normativ intră în vigoare conform prevederilor art. 56 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. De menționat că hotărârea respectivă va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau, potrivit art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, prin derogare de la regula generală stabilită la alin. (1) din același articol, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată în cazul în care se urmărește protecția drepturilor fundamentale ale omului sau dacă există alte circumstanțe obiective.

Prin urmare, reținem că aprobarea și intrarea în vigoare a noului regulament este prioritară în condițiile în care proiectul regulamentului urmărește protecția și exercitarea în bune condiții a unui drept fundamental „dreptul de a fi ales”.

Mai mult, anul 2023 este unul „electoral” fiind prognozate alegerile locale generale ordinare „fie în ultima duminică a lunii octombrie, fie în prima duminică a lunii noiembrie”. Atragem atenția că viitorul scrutin va fi primul care se va organiza și desfășura în condițiile unui nou Cod electoral. Astfel, intrarea în vigoare a prezentului regulament este necesară și pentru a oferi subiecților implicați în alegeri timp necesar pentru însușirea noilor prevederi și ulterioara lor aplicare corectă (eventual organizarea de seminare de instruire).

#### **5. Fundamentarea economico-financiară**

Implementarea prevederilor actului normativ propus spre aprobare nu implică cheltuieli financiare suplimentare celor planificate.

#### **6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare**

Până la adoptarea prezentei hotărâri trebuie abrogat Regulamentul cu privire la activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 382/2006, cu modificările ulterioare.

#### **7. Avizarea și consultarea publică**

La data de 31 martie 2023, pe pagina web oficială a Comisiei a fost plasat anunțul privind inițierea elaborării unor proiecte de hotărâri pentru aprobarea/modificarea regulamentelor și instrucțiunilor Comisiei Electorale Centrale, inclusiv a regulamentului ce are ca obiect de reglementare activitatea reprezentanților concurenților electorali (nr. 2 din tabelul proiectelor de hotărâri):

(link:[https://a.cec.md/storage/ckfinder/files/anunt\\_elaborarea\\_hot%C4%83r%C3%A2ri\\_%200aprilie.pdf](https://a.cec.md/storage/ckfinder/files/anunt_elaborarea_hot%C4%83r%C3%A2ri_%200aprilie.pdf)).

Informații vizavi de avizarea și consultarea publică a proiectului de hotărâre se regăsește pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale [www.cec.md](http://www.cec.md), la compartimentul „Cadrul normativ”, rubrica „Transparența decizională”, subrubrica „Procesul decizional”, poziția nr. 13 (anul 2023).

#### **8. Constatările expertizei anticorupție**

Vor fi incluse după efectuarea expertizei.

#### **9. Constatările expertizei de compatibilitate**

Nu este necesitate.

#### **10. Constatările expertizei juridice**

Vor fi incluse după efectuarea expertizei.

#### **11. Constatările altor expertize**

Vor fi incluse ulterior, dacă vor fi efectuate.